

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 3.6.2010
KOM(2010)288 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Det Særlige Administrative Område Macao: Årsrapport 2009

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Det Særlige Administrative Område Macao: Årsrapport 2009

Indledning

Siden Macao blev overdraget til Kina for ti år siden, har Europa-Kommissionen nøje fulgt den økonomiske og politiske udvikling i Det Særlige Administrative Område Macao (Macao) for at opfylde sit tilsagn til Europa-Parlamentet i 1999 om at udsende årsrapporter om udviklingen. Denne rapport dækker året 2009.

2009 var et vigtigt år for Macao, der kunne fejre tiårsjubilæet for dets tilbagevenden til Fastlandskina. Edmund Ho blev afløst af en ny guvernør. I september 2009 blev der afholdt valg til den lovgivende forsamling, der indledte en ny fireårig valgperiode. Tidligere på året blev der også vedtaget en national sikkerhedslov i Macao.

Europa-Kommissionen anerkender den tilfredsstillende gennemførelse af princippet om "et land, to systemer" siden overdragelsen i overensstemmelse med Macaos grundlov. Grundloven garanterer, at Macaos levevis, retsvæsen og beskyttelse af fundamentale rettigheder og friheder forbliver uændret. Alt i alt har implementeringen af grundloven fungeret godt for Macao siden dets tilbagevenden til Fastlandskina, og de fundamentale rettigheder og friheder for Macaos befolkning er blevet respekteret.

Den politiske udvikling

I 2009 havde man det første lederskift, siden kolonien vendte tilbage til Kina i 1999. Den 26. juli 2009 blev Macaos tidligere social- og kulturminister Fernando Chui udnævnt som **ny guvernør**. Han afløste Edmund Ho, der havde ledet Macaos regering siden overdragelsen til Fastlandskina. Dr. Chui fik 282, eller 94 %, af stemmerne fra valgkomitéens 300 medlemmer. Efter han blev valgt, udtalte Fernando Chui, at han ville lytte opmærksomt til befolkningen, lede en ærlig regering og forbedre dens gennemsigtighed samt sikre en retfærdig og sund konkurrence i spilleindustrien, som er rygraden i Macaos økonomi.

Europa-Kommissionens formand Barroso lykønskede Fernando Chui og ønskede ham held og lykke i hans arbejde for at skabe mere stabilitet og vækst i Macao. Han takkede også Edmund Ho for hans bidrag til Macaos udvikling de sidste 10 år og for at styrke Macaos forbindelser med EU.

Der blev afholdt **valg til Macaos lovgivende forsamling** den 20. september 2009. Ved valget var der en valgdeltagelse på 59,9 %, den højeste nogensinde i Macao. Den lovgivende forsamling består af 29 medlemmer, 12 direkte valgte medlemmer og 17 indirekte valgte medlemmer, hvoraf 10 repræsenterer funktionelle valgkredse, og 7 bliver udpeget direkte af guvernøren. I alt 122 kandidater fra 16 grupper stillede op til det direkte valg. 8 ud af de 12 kandidater, der blev valgt direkte, var erfarne lovgivere, der allerede har siddet i den lovgivende forsamling, mens de resterende fire var nye ansigter i forsamlingen. Macaos prodemokratiske side vandt ét nyt mandat, hvilket betød, at de gik fra to til tre medlemmer. Det er Europa-Kommissionens opfattelse, at valget generelt forløb korrekt og uden problemer. Den store valgdeltagelse er et positivt tegn på den politiske udvikling i Macao og på en højere samfundsbevidsthed i området. Kommissionen ser det som en positiv udvikling, og den føler

sig overbevist om, at den stigende politiske bevidsthed i befolkningen er et solidt udgangspunkt for mere demokrati i Macao.

Det Særlige Administrative Område Macao fejrede sit tiårsjubilæum den 20. december 2009. Den kinesiske præsident Hu Jintao var med til fejringen. Præsident Hu deltog også i en ceremoni i forbindelse med indsættelsen af regeringen, der indledte sin tredje valgperiode. I sin tale roste præsident Hu Macao for de seneste 10 års resultater og udtrykte sin tillid til, at det vil lykkes for den nye guvernør og hans tjenestemænd at forene og lede Macaos befolkning mod en bedre fremtid.

En anden vigtig politisk udvikling var vedtagelsen af en **national sikkerhedslov**. I følge artikel 23 i grundloven skal Macaos regering vedtage love om forræderi, løsrivelse, oprør, undergravende virksomhed og tyveri af statshemmeligheder. Efter en høringsperiode på 40 dage blev regeringens udkast til en national sikkerhedslov fremlagt for den lovgivende forsamling den 5. januar 2009. Den blev vedtaget med et stort flertal i den lovgivende forsamling den 25. februar 2009 (kun de to prodemokratiske medlemmer stemte imod) og trådte i kraft den 3. marts 2009. Den nationale sikkerhedslov blev rost af Kinas præsident Hu Jintao ved fejringen af tiårsdagen for overdragelsen. EU noterer sig den nye nationale sikkerhedslov og understreger på ny, at det er vigtigt at bevare de grundlæggende rettigheder og friheder, som Macaos grundlov garanterer.

I 2009 blev Macao nævnt på det 75. møde i FN's komité for afskaffelse af **racediskrimination**. Komitéen anerkendte Macaos vedtagelse af loven om bekæmpelse af menneskehandel samt en lov, der etablerer de retlige rammer for anerkendelse og fratagelse af flygtningestatus. Komitéen udtrykte også bekymring over, at menneskehandel stadig er et alvorligt problem i Macao, ud fra den betragtning, at ofrene ofte er kvinder og børn, som ikke er statsborgere, eller som tilhører etniske minoriteter. Komitéen anbefalede at skærpe indsatsen for at forebygge, bekæmpe og straffe menneskehandel, især når det gælder personer uden statsborgerskab. Komitéen udtrykte også bekymring over, at vandrende arbejdstagere ikke er dækket af det sociale velfærdssystem i Macao, og den anbefalede en ændring af den relevante lovgivning, således at de sociale ydelser bliver tilgængelige for alle arbejdstagere. Europa-Kommissionen bemærkede også med bekymring det stigende antal tilfælde i løbet af året, hvor journalister, akademikere og aktivister fra Hongkong er blevet nægtet adgang af paspolitiet i Macao under henvisning til den offentlige sikkerhed.

Økonomisk udvikling

Siden liberaliseringen af **spillemonopolet** i 2002 er Macao blevet verdens største kasinomarked. Denne vækst blev opretholdt af gæster fra Fastlandskina og store investeringer fra nye kasinoejere i Macao. Macaos BNP er næsten tredoblet over de sidste 10 år, men Macaos økonomi oplevede sin første økonomiske afmatning i 2009, som følge af den globale finanskrisen og regeringens politik for at begrænse spilleindustriens enorme vækst. Selvom Macaos økonomi klarede sig igennem krisen, er den stadig alt for afhængig af spilleindustrien og oplever en stadig større forskel mellem rige og fattige.

I 2009 har Kina fortsat begrænset antallet af besøg fra fastlandet til Macao for at holde antallet af spillerejser nede. I 2009 kom 50,5 % af Macaos besøgende fra Kina, der også er områdets største kilde til turisme. Visumrestriktionerne for besøgende fra fastlandet påvirkede den lokale økonomi i væsentligt højere grad end den globale finanskrisen. For at mindske virkningerne af den økonomiske nedgang lancerede Macaos regering diverse initiativer til at hjælpe erhvervslivet og yde bistand til borgerne. Disse initiativer var bl.a. en engangsudbetaling til alle borgere, øget investering i offentlige bygge- og anlægsarbejder, en

vækstpakke på 100 mio. pataca (9 mio. EUR) til turistrelaterede sektorer og en lånegarantiordning for små og mellemstore virksomheder, der skal hjælpe dem med at klare sig i et forværret erhvervs-klima. Den finansielle krises virkninger på verdens største spillemarked var mest mærkbar for de amerikanske kasinoejeres økonomi. Nogle af deres kasinoudvidelsesprojekter blev bremset eller sat i bero.

Ikke desto mindre blev Macaos økonomi bedre ved hjælp af flere besøgende og solide spilleindtægter i sidste kvartal af 2009. Det samlede antal besøgende steg igen med 5 % i fjerde kvartal efter at være faldet de første tre kvartaler. Spilleindtægterne steg med 9,4 % til et rekordhøjt niveau med 119 mia. pataca (10,7 mia. EUR) for hele 2009. De likvide midler, der var til rådighed i Asien trods den globale finanskrisen, gjorde det muligt for Macaos kasinorejere at finde nye finansieringskilder ved at notere deres kasinovirksomheder på Hong Kong Stock Exchange, hvorved de kunne betale noget af deres gæld og genoptage nogle af de projekter, der var blevet sat i bero. Antallet af kasinoer steg derfor fra 31 i 2008 til 33 i 2009.

Macaos **BNP** faldt med et tocifret procenttal i første halvår af 2009, men begyndte igen at stige hen mod andet halvår. Macaos BNP nåede op på en svag reel stigning på 1,3 % i 2009. Denne væksthøjde tog fart i løbet af fjerde kvartal. Fremgangen skyldtes primært eksport af spilletjenester. Arbejdsløsheden forblev stabil på 3,6 % i 2009. Inflationspresset aftog, idet inflationen faldt hurtigt til 1 % i 2009 fra 8,6 % i 2008. Hvad angår udenrigshandlen, var vareeksporten meget lav på grund af en svag efterspørgsel fra oversøiske markeder. Vareeksporten faldt kraftigt med 52 % og importen faldt med 14 %, hvilket gav et øget handelsunderskud på over 29 mia. pataca (2,6 mia. EUR).

Macaos officielle statistikker viser, at EU, der tegner sig for 21 % af Macaos import, stadig er områdets næststørste importør efter Kina. EU var også Macaos fjerdestørste eksportmarked, idet den tegnede sig for 8,2 % af Macaos samlede eksport. Ifølge Eurostat styrtdykkede EU's import fra Macao med 54 % til 107 mio. EUR i 2009, mens eksporten til Macao faldt med 9 % til 200 mio. EUR, hvilket gav et handelsoverskud på 93 mio. EUR. Transportudstyr, maskiner, elektrisk udstyr og fødevarer var de største eksportkategorier fra EU til Macao.

Macao fortsatte med gradvist at integrere sin økonomi med Fastlandskina i 2009, hvilket er centralt for at sikre dets økonomiske fremtid på lang sigt. Det sjette supplement til den tættere økonomiske partnerskabsaftale (CEPA) mellem Kina og Macao blev underskrevet i maj 2009. CEPA har dannet grundlag for en integration af de to økonomier, og aftalen giver virksomheder i Macao bedre muligheder for at drive virksomhed i Kina. Derudover har Macao været meget interesseret i at deltage aktivt i den langsigtede udviklingsplan for Pearl River-deltaet. Macao, Guangdong og Hongkongs tre regeringer har lanceret undersøgelser og infrastrukturprojekter for at forbinde deltaets tre større byer med en ringvej, der skal gøre det muligt at komme fra hvilket som helst sted på ringen til et andet på en time.

Kina traf også gunstige foranstaltninger til fordel for Macaos vækst og udvikling, hvilket kom til udtryk i udlejningen af et grundstykke på en nærliggende ø (Hengqin) til Macao til udvidelsen af Macaos universitet og godkendelsen af Macaos landvindingsplan. Kina har lejet et grundstykke på Hengqin til Macao for et samlet beløb på 1,2 mia. pataca (108 mia. EUR) indtil 19. december 2049. Macao får jurisdiktion over dette nye område. Macaos regering forventer, at udvidelsen af det geografiske retsområde vil gøre det muligt for Macao at diversificere til andre servicesektorer såsom uddannelse og kultur-, fritids- og sportsaktiviteter.

På det **regionale** plan oplever Macao øget konkurrence fra andre asiatiske byer, der har planer om at gå ind i kasinobranschen. Lanceringen af direkte passager- og fragtflyvninger mellem

Taiwan og Fastlandskina udfordrer Macaos civile luftfart, der i mange år har været transitknudepunkt for flyvninger mellem Taiwan og Kina. I den forbindelse foreslog den nye guvernør, Fernando Chui, i sin indsættelsestale den 22. december 2009 at forbedre udvekslingen og samarbejdet med Taiwan for at styrke Macaos rolle som serviceknudepunkt. Han konstaterede også, at Macao fortsat vil gøre en indsats for at diversificere sin økonomi til andre sektorer såsom kultur, uddannelse og møde- og konferenceindustrien og styrke sine forbindelser til såvel portugisisksprogede lande som den Europæiske Union. Macaos regering har også introduceret en række foranstaltninger til støtte for drift og udvikling af små og mellemstore virksomheder, der ikke er i spillebranchen. Europa-Kommissionen er positiv over for Macaos indsats for at diversificere sin økonomi, hvilket vil gavne områdets stabilitet på langt sigt.

Samarbejdet mellem EU og Macao

Den Europæiske Unions forbindelser med Macao bygger på fælles værdier, en europæisk kulturarv og en fælles interesse på områder som økonomi, miljø, uddannelse og kultur. Forbindelserne er blevet udviklet gennem samarbejds- og handelsaftalen, der blev undertegnet i 1992 mellem EU og Macao. Mødet i EU og Macaos blandede udvalg i 2009, som holdes årligt i henhold til rammeaftalen, fandt sted i Macao i februar 2009 og understregede, at Macao forsat er en vigtig partner for EU.

På dette møde blev der udvekslet syn på den globale finanskrisen, den stigende protektionisme og strategier for klimaforandringer. Man nåede også til enighed om at arbejde sammen for at holde EU og Macaos økonomier åbne og om at styrke samarbejdet. Under de bilaterale drøftelser kom man desuden omkring styrkelse af det multilaterale handelssystem, forbedring af beskyttelsen af intellektuel ejendomsret, opgradering af Macaos offentlige udbudsprocedurer, anerkendelse af bilateralt samarbejde om antidumpingundersøgelser og den tilfredsstillende gennemførelse af tilbagetagelsesaftalen mellem EU og Macao.

Det bilaterale samarbejde bygger på Europa-Kommissionens meddelelse, "Den Europæiske Union, Hongkong og Macao: Samarbejds mulighederne 2007-2013". Den opstiller en række udfordrende mål, der skal styrke forbindelserne mellem EU og Macao ved hjælp af et bredere samarbejde. "EU's erhvervsinformationsprogram" for Hongkong og Macao (EUBIP), der blev lanceret i Macao i februar, har vist sig at være et brugbart redskab til at fremme vidensdeling og skabe bedre forståelse mellem Macao og den Europæiske Union.

Konsortiet bestående af det europæiske handelskammer i Hongkong, Macaos institut for handels- og investeringsfremme og Macaos institut for Europastudier har gennem EUBIP med succes gennemført en række aktiviteter i tæt samarbejde med EU-medlemsstaters nationale handelskamre og relevante ad hoc-erhvervs- og industrisammenslutninger. Især i Macao har den samlede deltagelse af EU, EU-medlemsstaterne og europæiske virksomheder med en fælles EU-stand og talere gjort den Europæiske Union mere synlig og bidraget betydeligt til fora såsom Macaos internationale miljøsam arbejdsforum (MIECF) i april og Macaos internationale messe (MIF) i oktober 2009. Et eksempel herpå var et seminar om den Europæiske Unions kemikalielovgivning (REACH) med eksperter fra Det Europæiske Kemikalieagentur og støtte fra Macaos institut for handels- og investeringsfremme.

Miljøet er et vigtigt anliggende for Macaos regering og det vil fortsat være et område, hvor der er tæt samarbejde. Europa-Kommissionen er meget tilfreds med Macaos regerings arbejde for at stå i spidsen for oprettelsen af internationale miljøsam arbejds fora og udstillinger for at fremme den offentlige bevågenhed om miljøbeskyttelse i Macao, såsom MIECF. Macao har deltaget aktivt i arbejdet for at fremme udvekslinger om regerings- og samfundsspørgsmål,

øget sin indsats for at skabe opmærksomhed om miljøbeskyttelse og opfordret virksomheder til at benytte energieffektive og miljøvenlige produkter.

EU og Macaos samarbejde blev i 2009 udvidet inden for en række sektorer. I december underskrev Europa-Kommissionen og Macao en samarbejdsaftale mellem EU og Macao på retsområdet med det formål at styrke Macaos retssystem og forbedre ekspertisen inden for offentlig administration, retsvæsenet og domstolene efter en succesfuld gennemførelse af et lignende projekt i 2007. Retsstaten, god regeringsførelse og respekt for de fundamentale rettigheder og friheder er uløseligt forbundne med en høj grad af forståelse for retssystemet hos Macaos befolkning og tilstedeværelsen af veluddannede dommere og juridiske aktører.

Kontakten mellem højtstående tjenestemænd fra Europa og Macao fortsatte i 2009 med det formål at udforske samarbejdsmulighederne inden for civil luftfart. Macao har bekræftet, at det vil vælge en horisontal luftfartsaftale, der vil opdatere alle de 15 nuværende bilaterale aftaler med EU's medlemsstater, så de indeholder princippet om fælleskabsudpegning. Da Macao ikke har sit eget luftrum, bekræftede de, at Kina allerede havde indvilget i at indgå en horisontal aftale med den Europæiske Union. Europa-Kommissionen vil påskønne yderligere fremskridt med henblik på at afslutte forhandlingerne om en horisontal aftale i 2010.

Europa-Kommissionen og Macaos højtstående tjenestemænd fortsatte i 2009 deres samtaler om at udforske samarbejdsmulighederne inden for beskatning af opsparing. Det glæder Europa-Kommissionen meget, at det første skridt er blevet taget med Macaos tilsagn om at tilslutte sig OECD's standard for udveksling af oplysninger i skattesager mellem retssystemer. For at dette kunne lade sig gøre, vedtog Macao en lov om udveksling af oplysninger i skattesager, der trådte i kraft den 15. september 2009. Dialogen om mulige yderligere foranstaltninger svarende til foranstaltningerne i direktivet om beskatning af indtægter fra opsparing forsætter i 2010.

I 2009 blev der også dannet flere menneskelige relationer mellem Europa og Macao. Macao deltog aktivt i Erasmus Mundus-programmet i 2009 ved at skabe kontakt mellem universiteter og studerende i Europa og Macao og derved skabe bedre indbyrdes forståelse. EU har også støttet Jean Monnet-professoratet ved Macaos universitet ved at deltage i de succesrige Jean Monnet-konferencer, der blev afholdt i årets løb. Samarbejdet forventes at blive styrket yderligere, når man i januar underskriver en protokol med Macaos regering om at organisere en række kurser til uddannelse af omkring 100 konferencetolke fra Macao i løbet af de næste fire år.

Fremtidsudsigter

2010 bliver en ny epoke for Macao med en ny leder og en ny lovgivende forsamling, der bygger videre på den arv, der er blevet opbygget siden overdragelsen. Macao og Europa deler en værdifuld arv og de samme værdier som åbenhed og tolerance. EU vil fortsat opretholde de tætte forbindelser med Macaos regering og befolkning i denne nye fase for at styrke det eksisterende forhold. Europa-Kommissionen vil fortsat støtte gennemførelsen af princippet

om "et land, to systemer" i Macao og derfor nøje følge den politiske, institutionelle, økonomiske og sociale udvikling i Macao.

Europa-Kommissionen ønsker at se fremskridt i den bilaterale dialog på områder som civil luftfart og beskatning af opsparing. Europa-Kommissionen vil også gerne skabe en øget akademisk og kulturel udveksling og opfordrer Macao til at deltage i EU-finansierede programmer på verdensplan såsom Erasmus Mundus-programmet, der især vil søge små lande og områder som Macao i 2010.